

# Ervaringsonderzoek Leerplicht



# Inhoud

<b><u>Samenvatting</u></b>	<b><u>3</u></b>
<b><u>Inleiding</u></b>	<b><u>4</u></b>
<b><u>Verzuim</u></b>	<b><u>5</u></b>
<b><u>Leerplicht</u></b>	<b><u>10</u></b>
<b><u>Preventie</u></b>	<b><u>14</u></b>
<b><u>Samenwerking met de Leerplichtambtenaar</u></b>	<b><u>17</u></b>
<b><u>Achtergrondkenmerken</u></b>	<b><u>25</u></b>

# Samenvatting

## Verzuim

Voor de meerderheid van de scholen zijn regels rondom verzuim, en dan met name rondom ongeoorloofd verzuim, over het algemeen duidelijk. Van de scholen die aangeven dat één of meerdere regels onduidelijk zijn, geeft ongeveer een derde aan dat er wel eens problematische situaties zijn ontstaan door onduidelijkheid over de regels.

Bijna 8 op de 10 scholen hebben een verzuimprotocol. Het grootste gedeelte van deze scholen passen dit protocol in de praktijk (meestal) ook toe. Een klein deel van de scholen heeft geen verzuimprotocol. Dat zijn met name scholen in het basisonderwijs.

Bijna alle scholen maken een melding bij leerplicht als er zorgen zijn over een leerling. Om verzuim te voorkomen en op te lossen werken scholen met name samen met leerplicht en ouders.

## Leerplicht

De twee taken die bijna alle scholen noemen als taak van de leerplichtambtenaar zijn: sparringpartner en handhaver. Dit zijn ook de twee taken die door volgens de meerderheid van de scholen door leerplicht Deventer worden uitgevoerd.

Verschillen tussen wat scholen verwachten van de leerplichtambtenaar en de taken die leerplicht Deventer uitvoert, zijn met name het geven van voorlichting aan scholen en ouders en het ondersteunen van scholen bij het maken van verzuimbeleid.

In beide gevallen zijn er meer scholen die aangeven dit te verwachten dan scholen die aangeven dat leerplicht Deventer dit doet.

## Preventie

Een overstapcoach begeleidt jongeren bij de overstap van het voortgezet (speciaal) onderwijs naar het mbo. De helft van de vo-, vso- of mbo-scholen geeft aan dat de overstapcoach toegevoegde waarde heeft. Daarnaast geeft bijna een kwart van de scholen aan geen mening te hebben of het niet te weten.

Daarnaast worden er op vo-scholen BAS-gesprekken gevoerd (Bewust Aanwezig op School). Dit zijn preventieve gesprekken die gevoerd worden bij beginnend verzuim, om verdergaand verzuim te voorkomen. 8 op de 10 vo-scholen geven aan dat deze gesprekken een toegevoegde waarde hebben. Daarnaast geeft meer dan de helft van de vo-scholen aan dat de afspraken over BAS-gesprekken helder zijn.

Aan de andere typen scholen is gevraagd of er behoefte is aan BAS-gesprekken op de school. Iets minder dan de helft van de scholen (41%) heeft hier (veel) behoefte aan. Met name mbo-scholen hebben behoefte aan dit soort gesprekken (76% (veel) behoefte).

# Samenvatting

## Samenwerking met leerplichtambtenaar

Bijna 9 op de 10 van de ondervraagde scholen hebben in het afgelopen jaar contact gehad met leerplicht. Scholen hebben met name contact gehad over ongeoorloofd verzuim van specifieke leerlingen en/ of om advies te vragen en te sparren.

Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,2 zijn scholen over het algemeen tevreden over de samenwerking met leerplicht. Bijna de helft van de scholen beoordeelt de samenwerking zelfs met een 8 of hoger.

De meerderheid van de scholen heeft een positief beeld van de leerplichtambtenaar, vinden het fijn om steeds contact te hebben met dezelfde leerplichtambtenaar en geven aan dat de leerplichtambtenaar benaderbaar is.

Over de voorlichting en informatievoorziening door leerplicht en de ondersteuning die leerplicht biedt bij het aanpakken van verzuim, zijn scholen over het algemeen iets minder tevreden.

# Inleiding

## Achtergrond en aanleiding onderzoek

Deventer streeft naar goede samenwerking met scholen (en andere partners) als het gaat om de leerplicht. De wens is om meer inzicht te krijgen in hoe de samenwerking verloopt, wat scholen vinden van de contacten met leerplicht in Deventer en wat de wensen en verwachtingen zijn. Om daar achter te komen is dit onderzoek uitgevoerd.

## Methode

Alle scholen in Deventer ((s)bo, so, vso, praktijkonderwijs, vso, vo en mbo) en scholen buiten Deventer waar veel leerlingen uit Deventer naar school gaan en waar contacten met de leerplicht van Deventer zijn, zijn benaderd met een digitale vragenlijst.

De volgende functiegroepen zijn benaderd: directeur / rector, schoolleider / conrector / afdelingsleider / teamleider, ib'er en verzuimcoördinator. Bij de meeste scholen heeft Deventer direct contact met een of meer personen binnen een school. Deze personen hebben direct een vragenlijst toegestuurd gekregen. In gevallen waar geen direct contactpersoon was, is de vragenlijst naar een algemeen mailadres gestuurd.

Mogelijk hebben meerdere personen vanuit één school gereageerd. Dat is geen probleem omdat zij (vanuit verschillende functies) verschillende ervaringen kunnen hebben.

## Privacy

Dit onderzoek is uitgevoerd door vakgroep Kennis en Verkenning van de gemeente Deventer. Bij het doen van onderzoek en de verwerking van gegevens houdt Kennis en Verkenning zich aan de Gedragscode voor Onderzoek en Statistiek. Er is altijd sprake van een anonieme rapportage.

## Leeswijzer

In dit rapport presenteren we de uitkomsten van het ervaringsonderzoek Leerplicht. Elk hoofdstuk in dit rapport bevat de uitkomsten op het betreffende onderdeel. De uitkomsten worden steeds in een grafiek gepresenteerd, met daarbij de uitkomsten in een tekstuele toelichting.



# Verzuim

# Verzuim

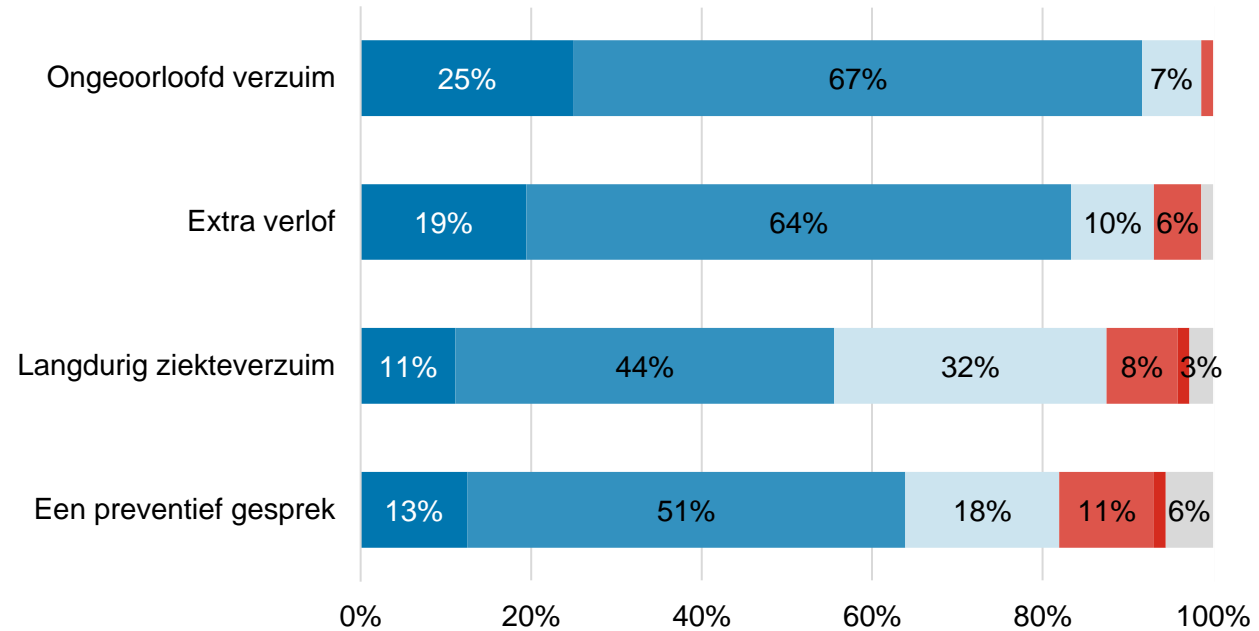
Regels rondom verzuimregels zijn voor de meerderheid van de scholen duidelijk.

Voor ruim 9 op de 10 scholen zijn regels rondom ongeoorloofd verzuim duidelijk. De regels rond langdurig ziekteverzuim zijn in iets mindere mate duidelijk voor scholen. 11% van de scholen geeft aan dat deze regels (zeer) onduidelijk zijn. Voor iets meer dan een derde van de scholen die aangeven dat één of meerdere regels (zeer) onduidelijk zijn, zijn er wel eens problematische situaties ontstaan door onduidelijkheid over de regels.

In onderstaande tabel zijn de resultaten uitgesplitst weergegeven naar de verschillende typen scholen. Er zijn weinig verschillen tussen de scholen en de mate waarin zij aangeven dat de regels duidelijk zijn.

In hoeverre zijn de regels rond de volgende zaken duidelijk?				
% (zeer) duidelijk	basis-onderwijs (n=39)	speciaal onderwijs (n=9)	voortgezet onderwijs (n=16)	mbo (n=8)
Ongeoorloofd verzuim	95%	89%	82%	100%
Extra verlof	87%	78%	82%	76%
Langdurig ziekteverzuim	57%	44%	57%	63%
Een preventief gesprek	57%	78%	69%	75%

In hoeverre zijn de regels rond de volgende zaken duidelijk?



■ Zeer duidelijk      ■ Duidelijk      ■ Neutraal  
 ■ Onduidelijk      ■ Zeer onduidelijk      ■ Weet niet/geen mening

Zijn er wel eens problematische situaties door onduidelijkheid over bovengenoemde regels?

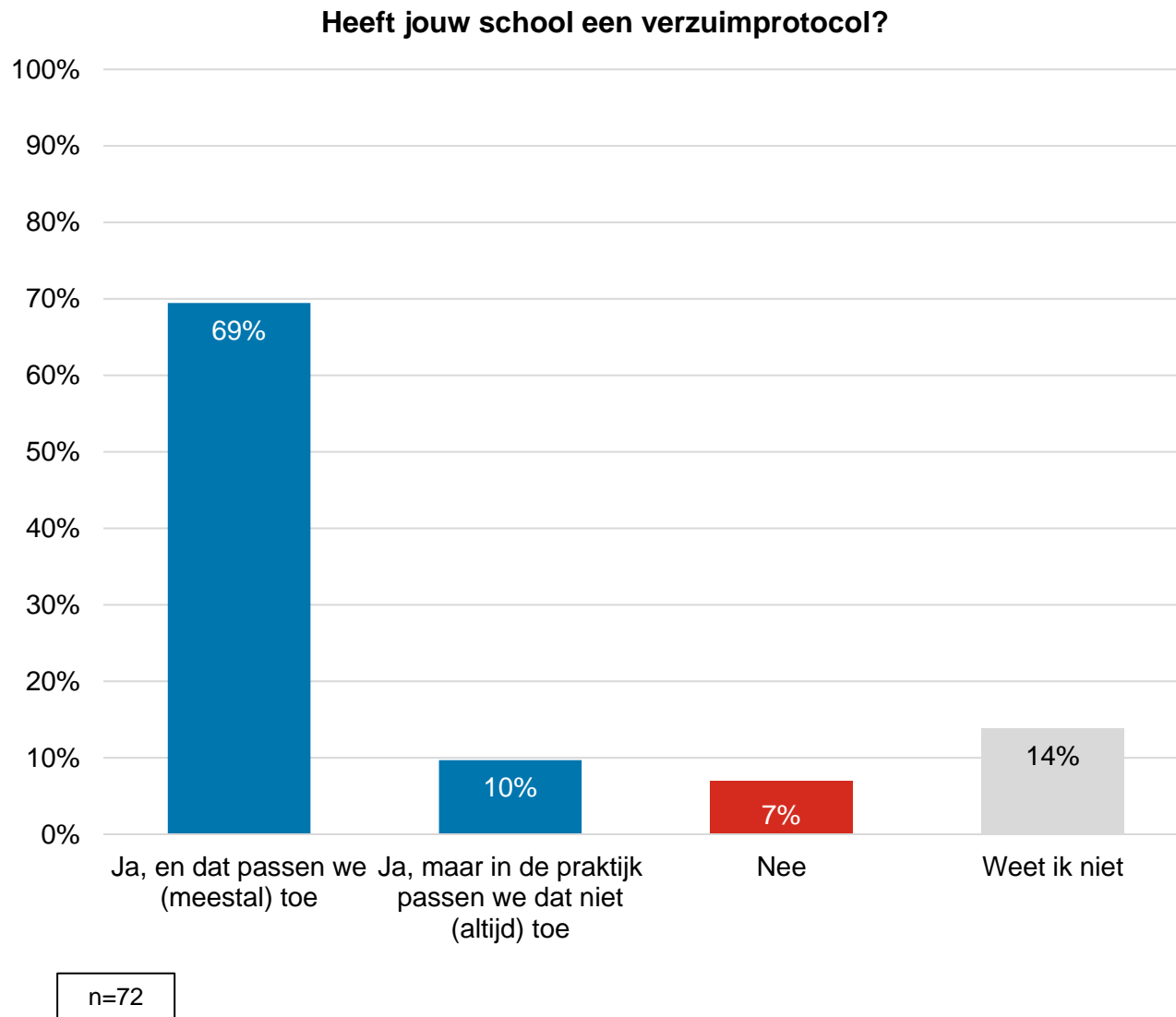
Respondenten die aangeven dat één of meerdere regels (zeer) onduidelijk zijn. (n=14)



# Verzuim

Bijna 8 op de 10 scholen hebben een verzuimprotocol.

Het grootste gedeelte van deze scholen passen dit protocol in de praktijk (meestal) ook toe. Een klein deel van de scholen (7%) heeft geen verzuimprotocol. Dat zijn met name scholen in het basisonderwijs.





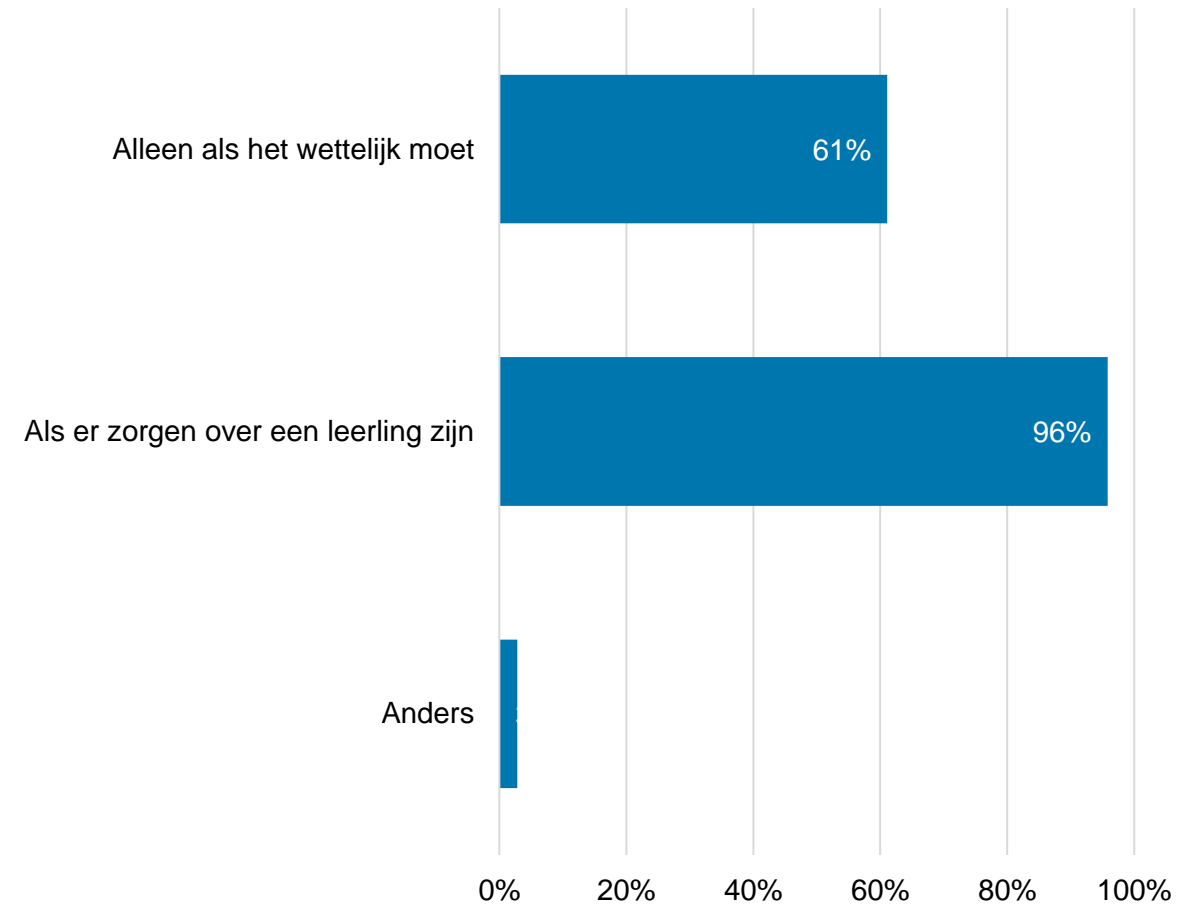
# Verzuim

Bijna alle scholen doen een melding bij leerplicht als er zorgen zijn over een leerling.

Ruim 9 op de 10 scholen maken een melding wanneer er zorgen zijn. Iets meer dan de helft van de scholen maakt een melding als het wettelijk moet. 40% van de scholen maakt alleen een melding bij leerplicht als er zorgen over een leerling zijn.

Dit geldt voor alle typen scholen en er zijn dan ook geen significante verschillen tussen de typen scholen en wanneer ze een melding maken.

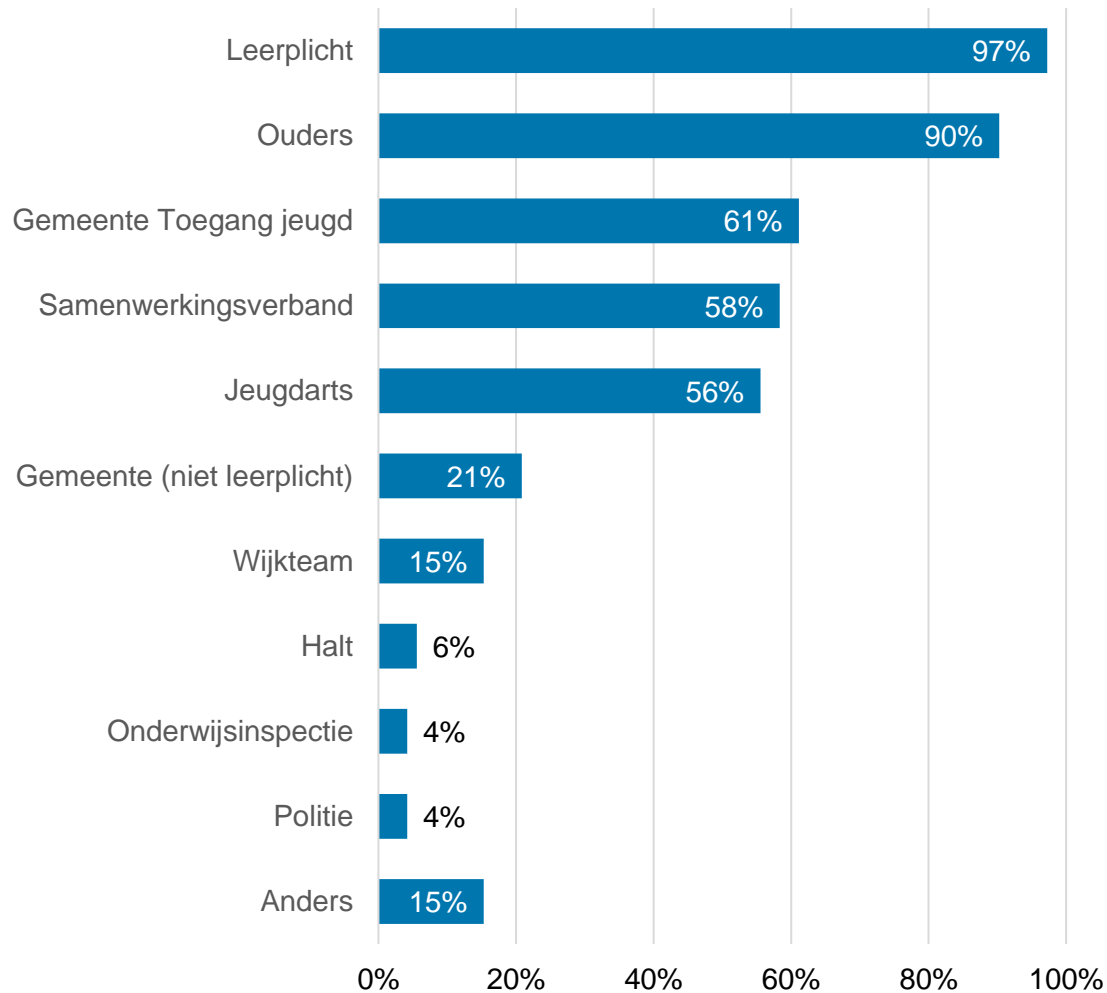
**Wanneer doet de school een melding bij leerplicht over ongeoorloofd verzuim?**  
(meerdere antwoorden mogelijk)



n=72

### Met wie werk je samen om verzuim te voorkomen en op te lossen?

(meerdere antwoorden mogelijk)



# Verzuim

Scholen werken met name samen met leerplicht en ouders om verzuim te voorkomen en op te lossen.

Daarnaast wordt door meer dan de helft van de scholen samengewerkt met toegang jeugd van de gemeente, een samenwerkingsverband en / of de jeugdarts.

Scholen die aangeven samen te werken met andere personen / instanties (15%) noemen onder andere: Tactus, psychologen, begeleiders begeleid wonen, jongerenwerkers en jeugdzorg.

basisonderwijs (n=34)		speciaal onderwijs (n=9)		voortgezet onderwijs (n=16)		mbo (n=8)	
Leerplicht	95%	Leerplicht	100%	Leerplicht	100%	Leerplicht	100%
Ouders	87%	Ouders	100%	Ouders	88%	Ouders	100%
Toegang Jeugd	72%	Toegang Jeugd	89%	Jeugdarts	81%	Samenw. verband	25%
Samenw. verband	72%	Jeugdarts	67%	Toegang jeugd	50%	Jeugdarts	25%
Jeugdarts	49%	Gemeente (niet LP)	49%	Samenw. verband	44%	Gemeente (niet l.)	25%



# Leerplicht

# Leerplicht

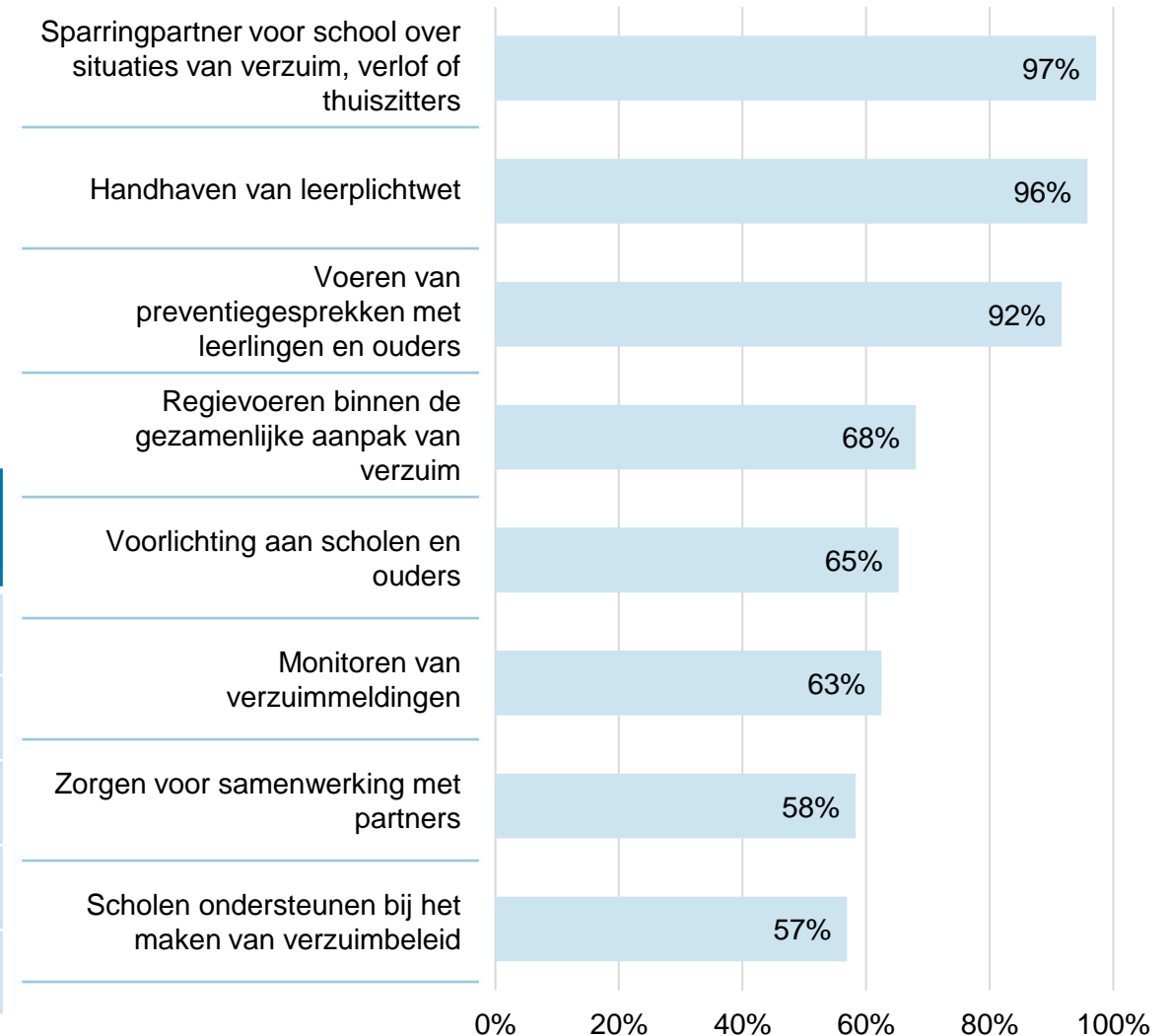
Sparringpartner en handhaver zijn taken die volgens bijna alle scholen bij een leerplichtambtenaar horen.

Daarnaast geven ruim 9 op de 10 scholen aan dat het voeren van preventiegesprekken met leerlingen en ouders horen bij de taken van een leerplichtambtenaar. Het ondersteunen van scholen bij het maken van verzuimbeleid wordt door scholen het minst vaak als taak van leerplichtambtenaar gezien, desalniettemin ziet meer dan de helft van de scholen (57%) dit wel als taak.

basisonderwijs (n=34)		speciaal onderwijs (n=9)		voortgezet onderwijs (n=16)		mbo (n=8)	
Sparring-partner	97%	Sparring-partner	100%	Sparring-partner	94%	Sparring-partner	100%
Handhaven leerplichtwet	95%	Handhaven leerplichtwet	100%	Handhaven leerplichtwet	94%	Handhaven leerplichtwet	100%
Preventie-gesprekken	90%	Preventie-gesprekken	100%	Preventie-gesprekken	88%	Preventie-gesprekken	100%
Voorlichting	69%	Monitoren verzuim	89%	Regievoeren	69%	Regievoeren	75%
Ondersteunen verzuimbeleid	62%	Voorlichting	89%	Zorg voor samenwerking	63%	Monitoren verzuim	75%

## Welke taken horen volgens jou bij de taken van een leerplichtambtenaar?

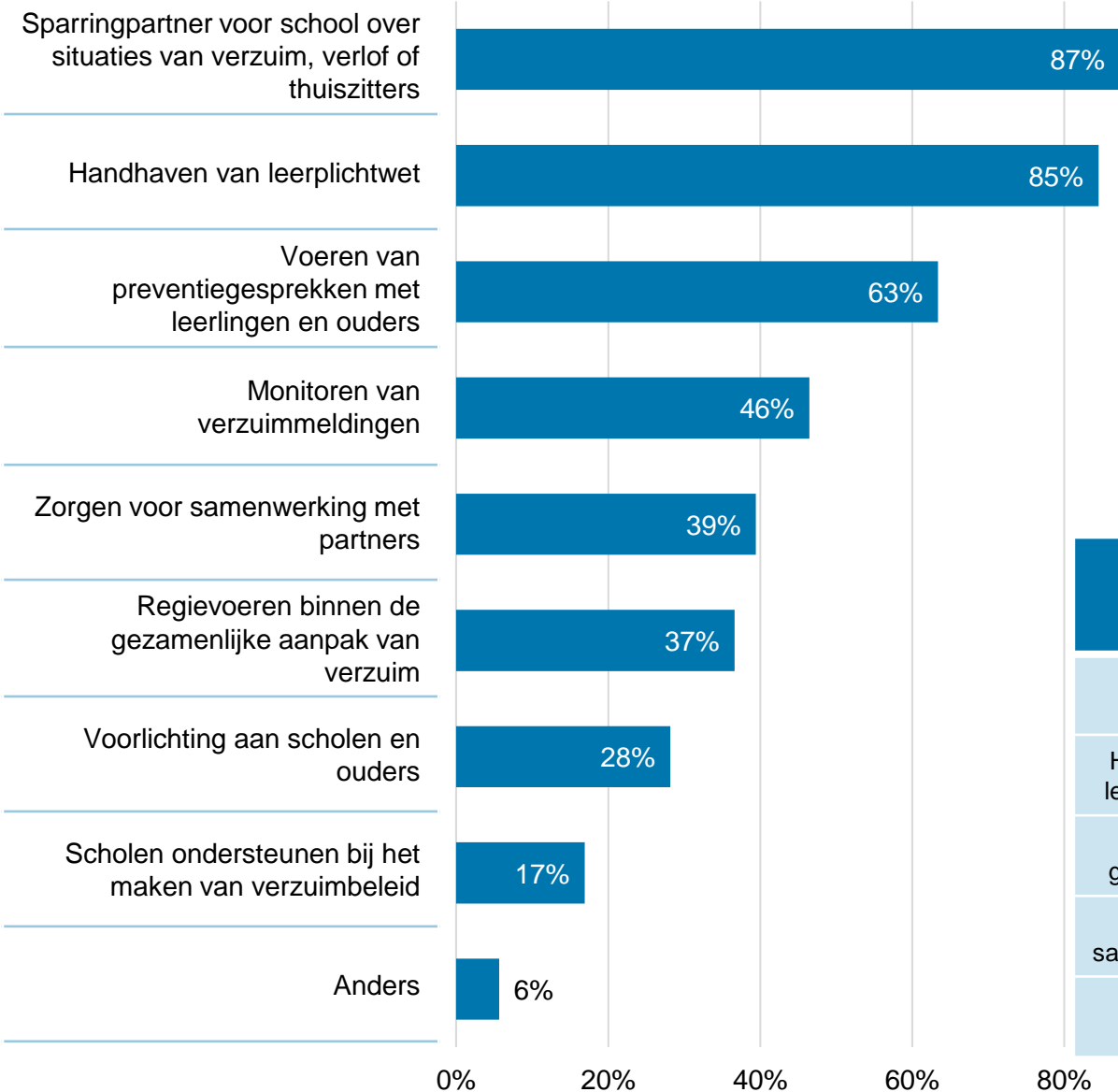
(Meerdere antwoorden mogelijk)



## Welke taken worden volgens jou door leerplicht in Deventer uitgevoerd?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

n=72



## Leerplicht

Sparringpartner en handhaven zijn ook de twee taken die volgens de ruime meerderheid van de scholen door leerplicht Deventer worden uitgevoerd.

Gekeken naar het type school en wat er is aangegeven wat betreft taken die uitgevoerd worden door leerplicht Deventer, zijn slechts kleine verschillen.

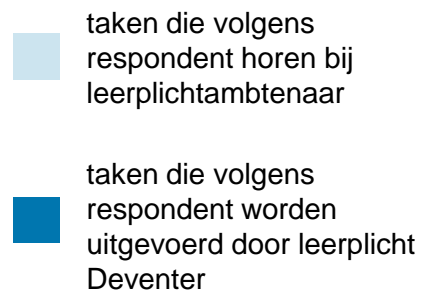
basisonderwijs (n=34)		speciaal onderwijs (n=9)		voortgezet onderwijs (n=16)		mbo (n=8)	
Sparring-partner	90%	Sparring-partner	100%	Sparring-partner	75%	Sparring-partner	86%
Handhaven leerplichtwet	87%	Handhaven leerplichtwet	89%	Handhaven leerplichtwet	75%	Handhaven leerplichtwet	86%
Preventie-gesprekken	56%	Preventie-gesprekken	89%	Preventie-gesprekken	63%	Preventie-gesprekken	71%
Zorg voor samenwerking	41%	Monitoren verzuim	78%	Zorg voor samenwerking	50%	Monitoren verzuim	71%
Monitoren verzuim	36%	Regievoeren	67%	Monitoren verzuim	44%	Regievoeren	43%

# Leerplicht

Er is een verschil in wat scholen van de leerplichtambtenaar verwacht en wat leerplicht Deventer uitvoert.

Hiernaast is een grafiek weergegeven waarbij de twee voorgaande grafieken zijn samengevoegd. In de lichtgekleurde balken is weergegeven wat volgens scholen taken zijn die bij de leerplichtambtenaar horen en de donkergekleurde balken de taken die door leerplicht Deventer worden uitgevoerd.

Het grootste verschillen tussen wat scholen verwachten dat bij de taak van de leerplichtambtenaar hoort en de taak die leerplicht Deventer uitvoert, zijn 'voorlichting aan scholen en ouders' (65% verwacht tegenover 28% van scholen die aangeeft dat dit wordt gedaan door leerplicht Deventer) en 'Scholen ondersteunen bij het maken van verzuimbeleid' (57% verwacht tegenover 17% dat wordt uitgevoerd).

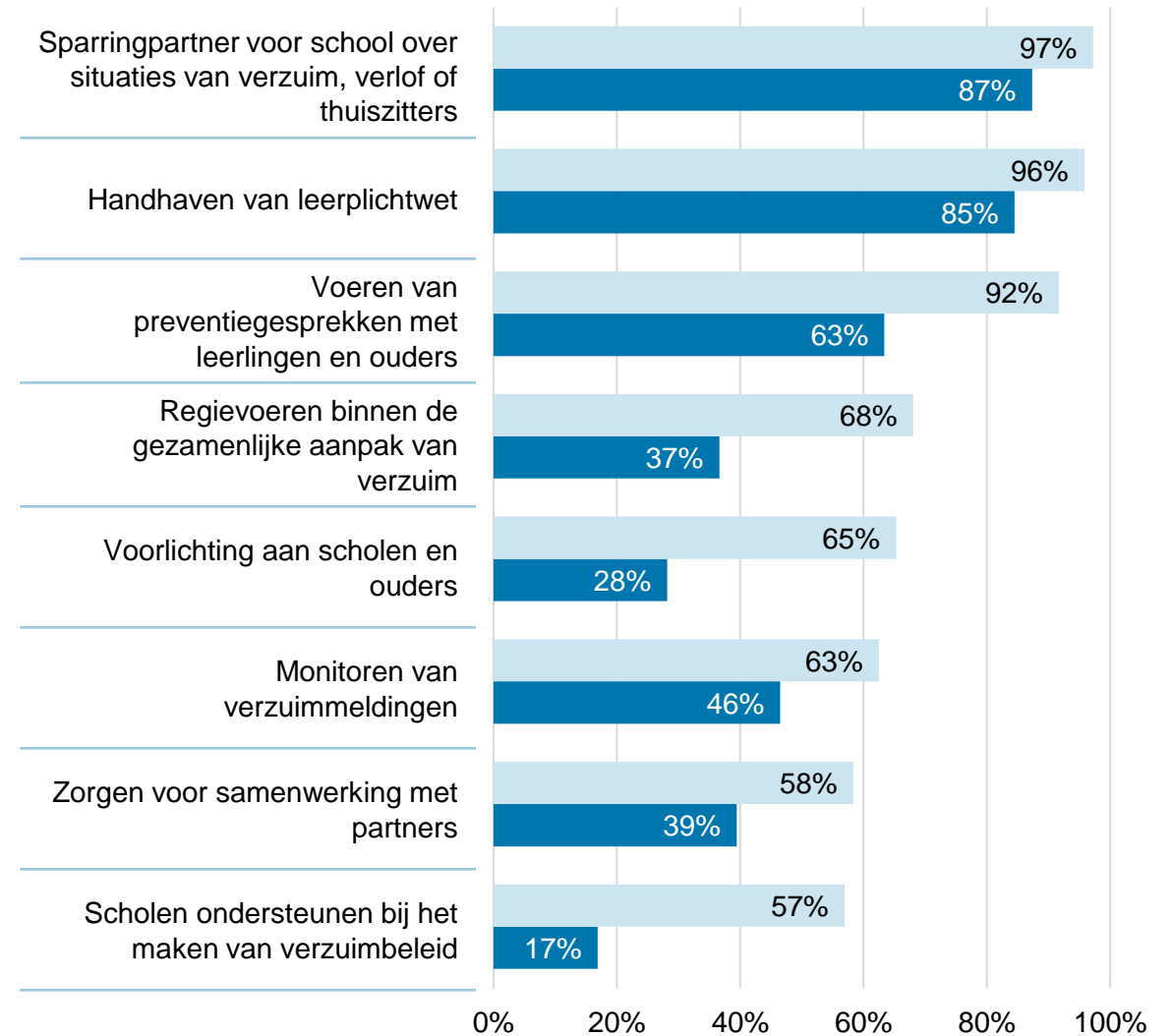


## Welke taken horen volgens jou bij de taken van een leerplichtambtenaar?

### Welke taken worden volgens jou door leerplicht in Deventer uitgevoerd?

n=72

(meerdere antwoorden mogelijk)

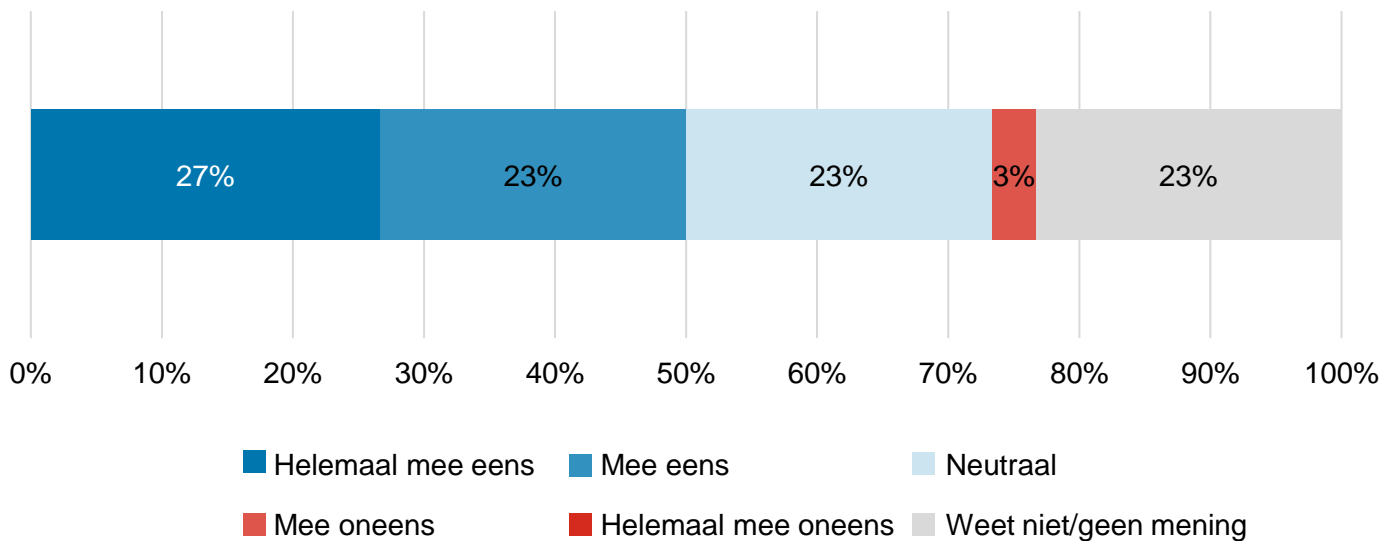




# Preventie

n=30

**Stelling: De overstapcoach heeft toegevoegde waarde.**  
*Vraag gesteld aan: vo, vso en mbo*



# Preventie

**De helft van de vo, vso of mbo scholen geeft aan dat de overstapcoach toegevoegde waarde heeft.**

Een overstapcoach begeleidt jongeren bij de overstap van het voortgezet (speciaal) onderwijs naar het mbo. Bijna een kwart van de scholen heeft aangegeven geen mening te hebben of het niet te weten. Mogelijk zijn deze scholen niet bekend met de dienstverlening van de overstapcoach of hebben hier weinig mee te maken.



# Preventie

8 op de 10 vo-scholen geven aan dat de BAS-gesprekken een toegevoegde waarde hebben.

BAS-gesprekken (Bewust Aanwezig op School) zijn preventieve gesprekken die gevoerd worden bij beginnend verzuim, om verdergaand verzuim te voorkomen.

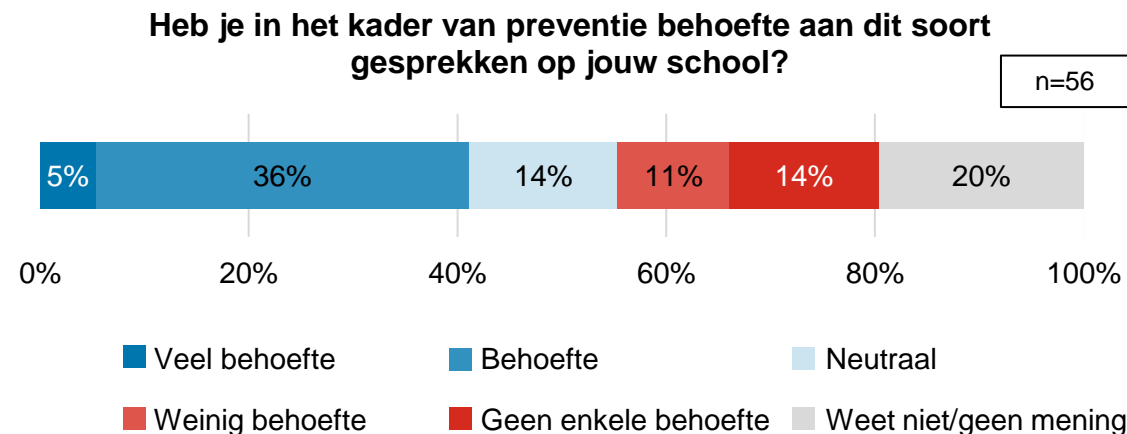
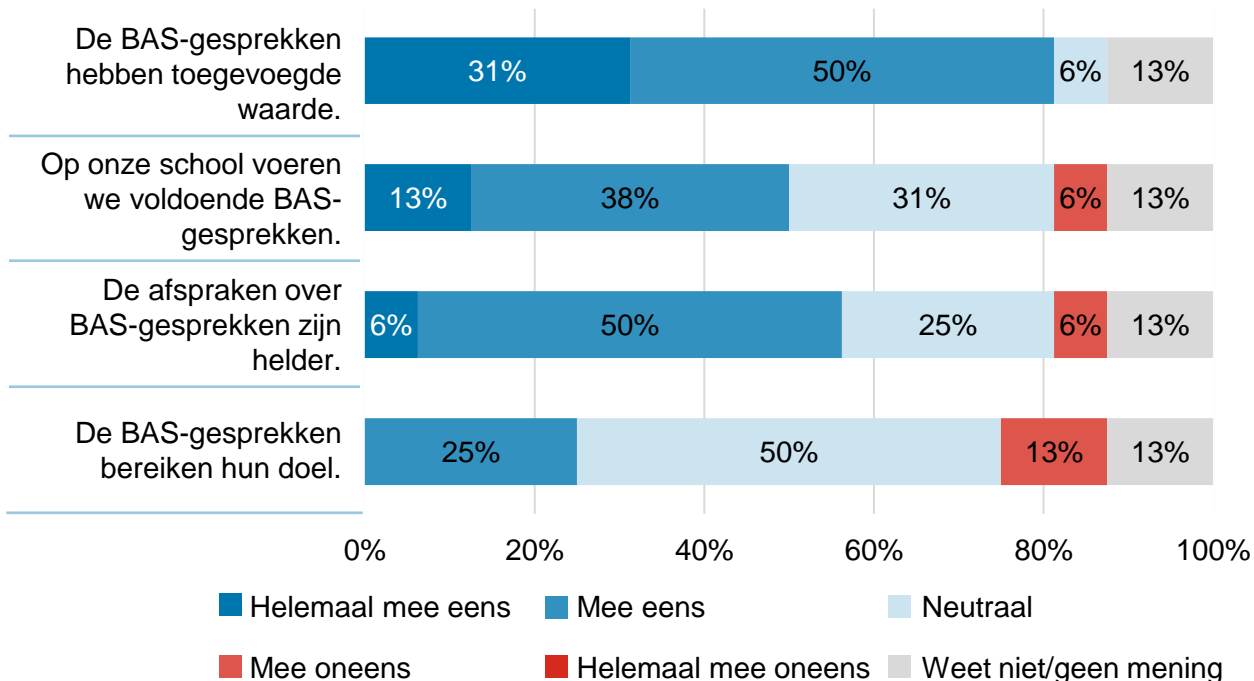
Naast dat de meerderheid van de vo-scholen aangeeft dat BAS-gesprekken toegevoegde waarde hebben, geeft meer dan de helft van de vo-scholen aan dat de afspraken over BAS-gesprekken helder zijn.

Aan de andere typen scholen (basisonderwijs, is gevraagd of er behoefte is aan BAS-gesprekken op de school. Iets minder dan de helft van de scholen (41%) heeft hier (veel) behoefte aan. Met name mbo-scholen hebben behoefte aan dit soort gesprekken (76% (veel) behoefte).

Heb je in het kader van preventie behoefte aan dit soort gesprekken op jouw school?			
	basisonderwijs (n=39)	speciaal onderwijs (n=9)	mbo (n=8)
Veel behoefte	5%	0%	13%
Behoefte	31%	33%	63%
Neutraal	10%	33%	13%
Weinig behoefte	10%	11%	13%
Geen enkele behoefte	21%	0%	0%
Weet niet/ geen mening	23%	22%	0%

n=16

## Wat vind je van de volgende stellingen?



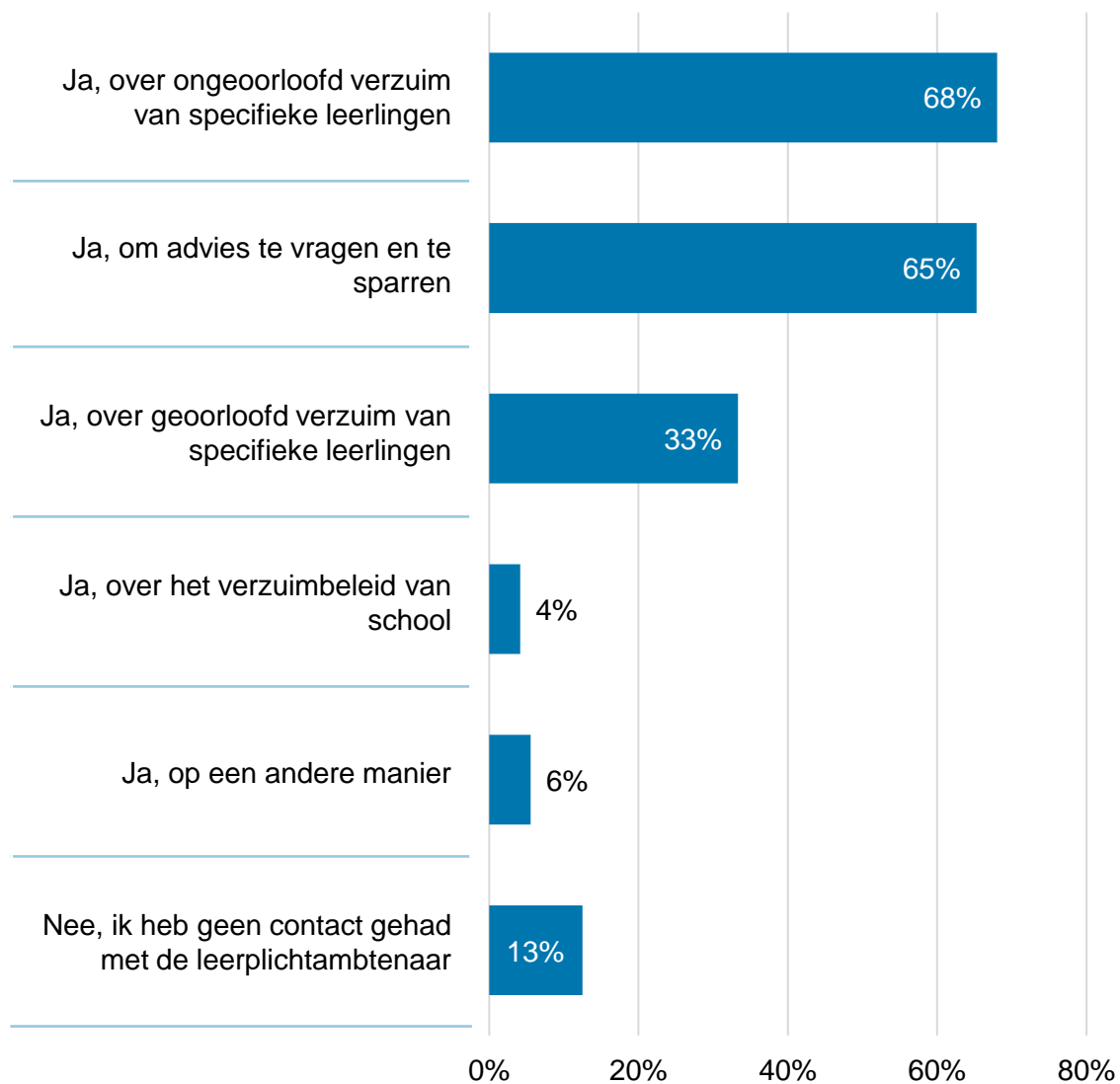


## **Samenwerking met de Leerplichtambtenaar**

n=30

## Heb je het afgelopen jaar vanuit jouw functie contact met leerplicht gehad?

(meerdere antwoorden mogelijk)



# Samenwerking leerplicht

87% van de scholen heeft in het afgelopen jaar contact gehad met leerplicht.

Scholen hebben met name contact gehad over ongeoorloofd verzuim van specifieke leerlingen (68%) en / of om advies te vragen en te sparren (65%).

basisonderwijs (n=34)		speciaal onderwijs (n=9)		voortgezet onderwijs (n=16)		mbo (n=8)	
Advies en sparren	64%	Advies en sparren	89%	Ongeoorloofd verzuim	75%	Ongeoorloofd verzuim	100%
Ongeoorloofd verzuim	56%	Ongeoorloofd verzuim	78%	Advies en sparren	63%	Advies en sparren	50%
Geoorloofd verzuim	31%	Geoorloofd verzuim	33%	Geoorloofd verzuim	44%	Geoorloofd verzuim	25%
Verzuimbeleid	3%	Verzuimbeleid	0%	Verzuimbeleid	13%	Verzuimbeleid	0%
Nee, geen contact gehad	15%	Nee, geen contact gehad	0%	Nee, geen contact	19%	Nee, geen contact	0%

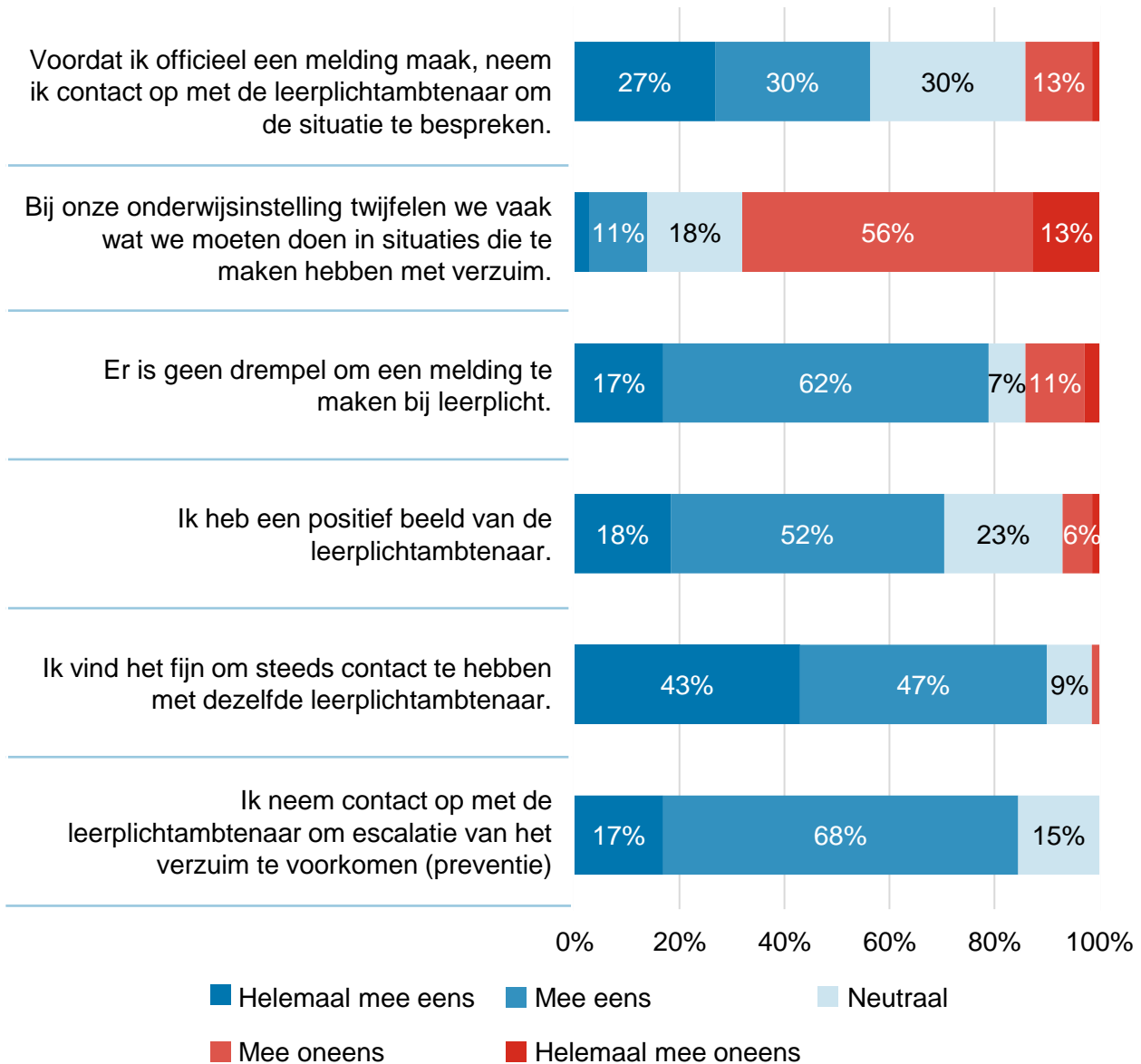
# Samenwerking leerplicht

Scholen vinden het fijn om steeds contact te hebben met dezelfde leerplichtambtenaar.

Daarnaast hebben 7 op de 10 scholen een positief beeld van de leerplichtambtenaar. Over het algemeen is het voor de meerderheid van de scholen duidelijk wat ze moeten doen in situaties die te maken hebben met verzuim (69% van de scholen geeft aan hier niet over te twifelen).

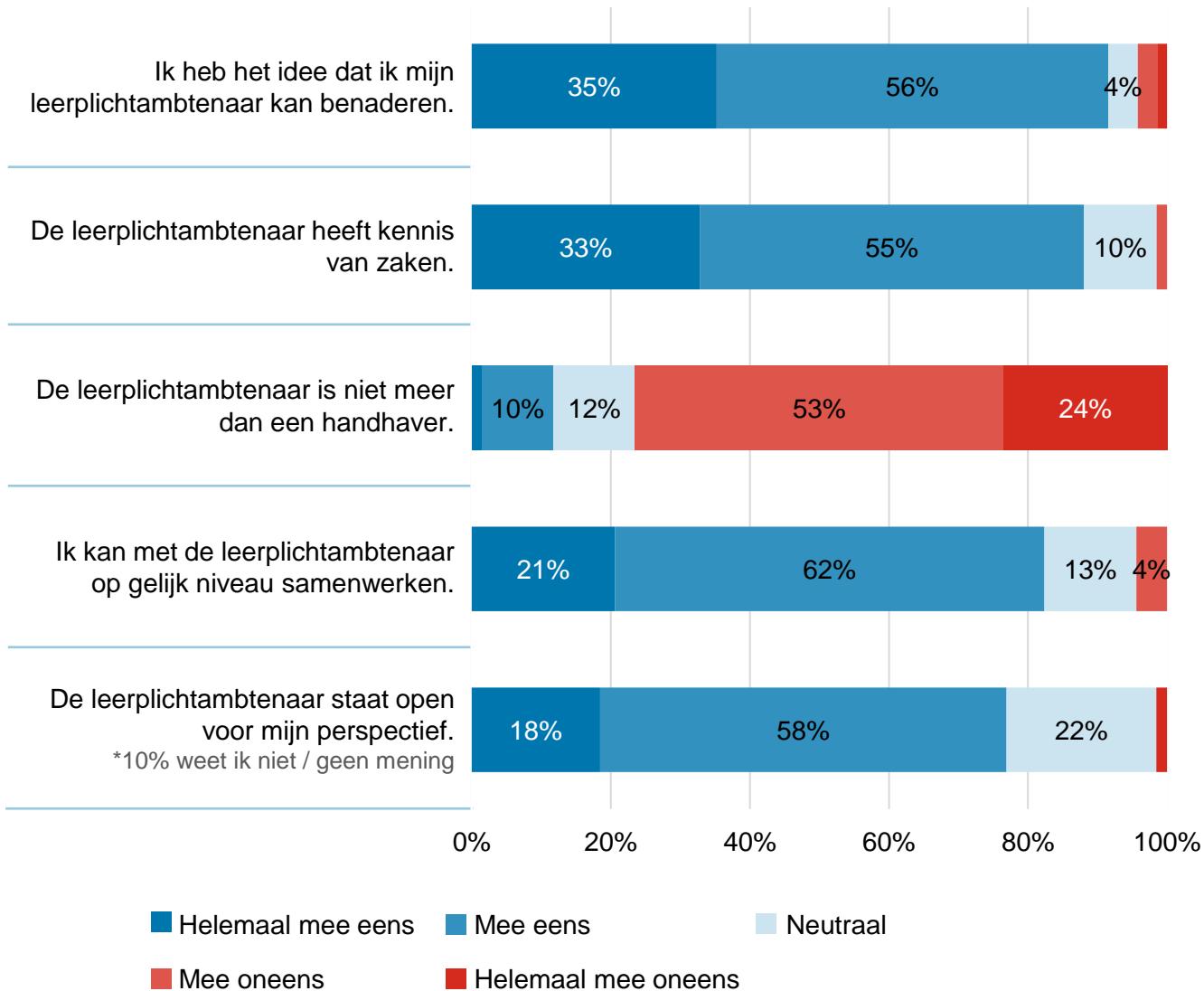
Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen de schooltypen en de antwoorden die ze hebben gegeven op de stellingen.

## In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?



n=72

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?



# Samenwerking leerplicht

9 op de 10 scholen geven aan dat de leerplichtambtenaar benaderbaar is.

Daarnaast geeft de meerderheid van de scholen aan dat de leerplichtambtenaar kennis van zaken heeft, ze op gelijk niveau kunnen samenwerken, open staan voor perspectief en dat de leerplichtambtenaar meer is dan alleen een handhaver.

# Samenwerking leerplicht

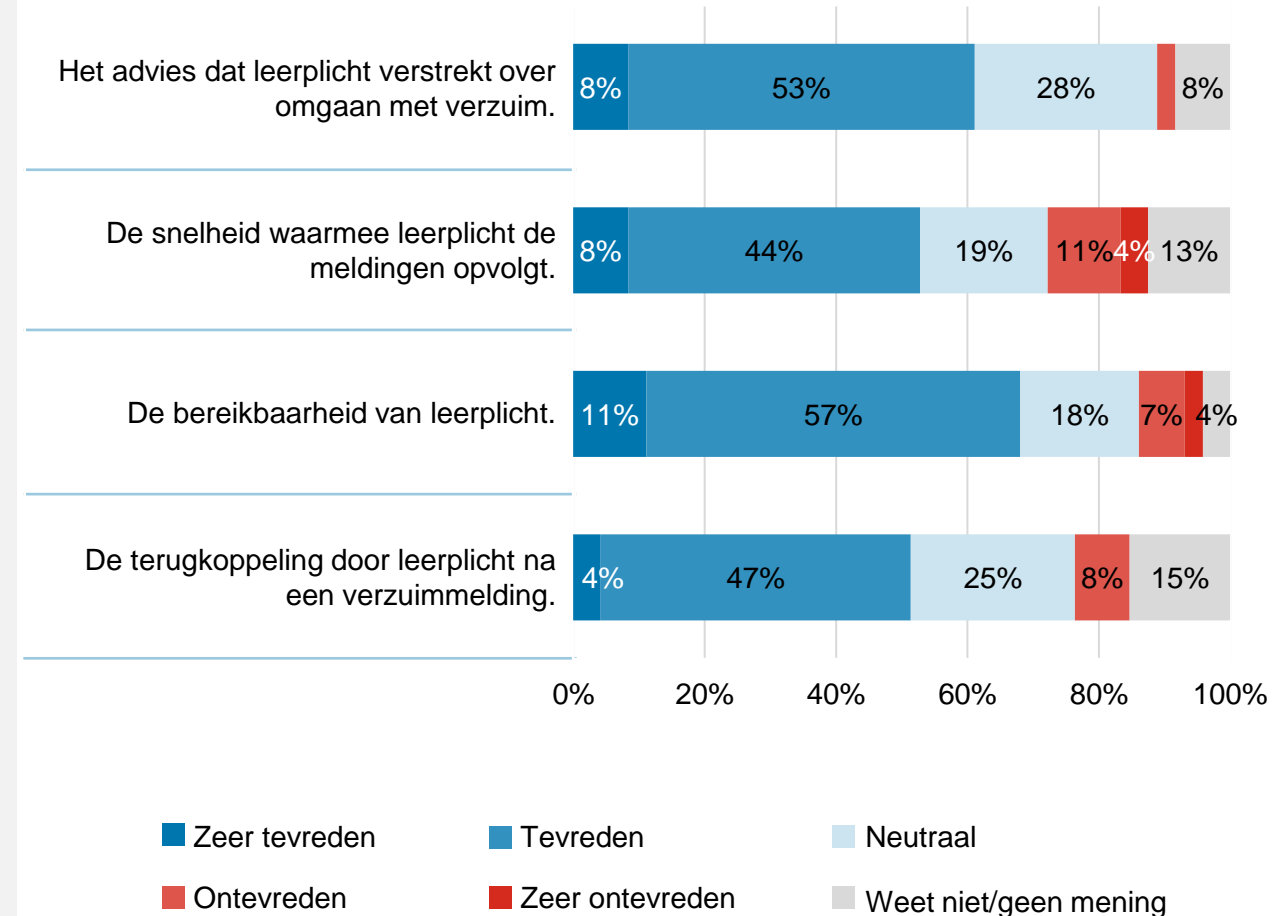
Bijna 7 op de 10 scholen geven aan (zeer) tevreden te zijn over de bereikbaarheid van leerplicht.

Daarnaast geeft 61% van de scholen aan (zeer) tevreden te zijn over het advies dat leerplicht verstrekt over omgaan met verzuim.

Over de snelheid waarmee leerplicht meldingen opvolgt zijn scholen over het algemeen wat minder tevreden. 15% van de scholen is hier zelfs (zeer) ontevreden over. Dit zijn met name scholen in het voortgezet onderwijs.

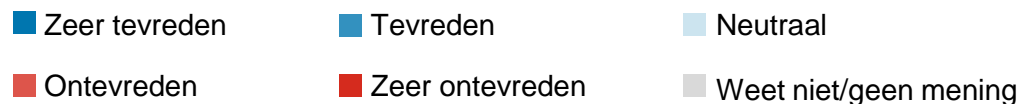
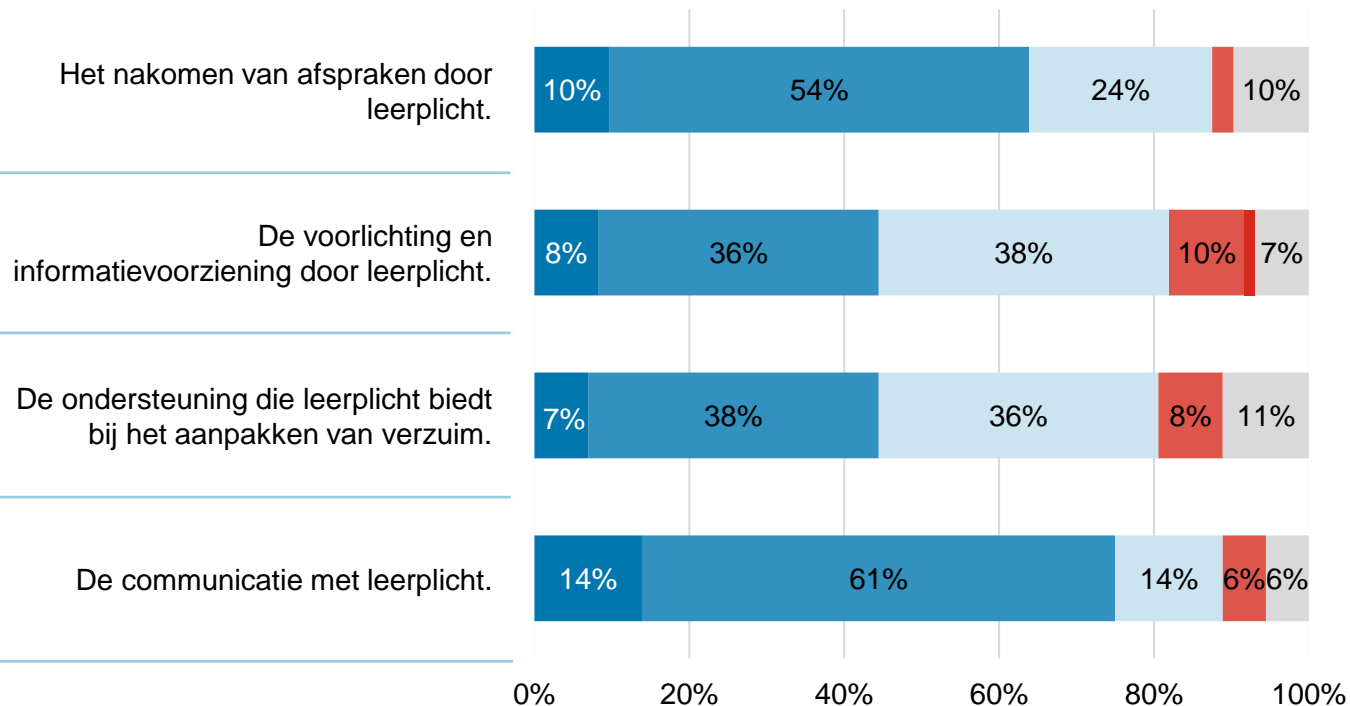
n=72

In hoeverre ben je tevreden of ontevreden met de volgende aspecten van de leerplichtambtenaar van de gemeente Deventer?



n=72

In hoeverre ben je tevreden of ontevreden met de volgende aspecten van de leerplichtambtenaar van de gemeente Deventer?



# Samenwerking leerplicht

Driekwart van de scholen is (zeer) tevreden over de communicatie met leerplicht.

Daarnaast is meer dan de helft van de scholen (zeer) tevreden over het nakomen van afspraken door leerplicht.

Over de voorlichting en informatievoorziening door leerplicht zijn scholen over het algemeen iets minder tevreden. Ongeveer de helft van de scholen is hier (zeer) ontevreden (11%) over, of staat hier neutraal in (38%).

Hetzelfde geldt voor de ondersteuning die leerplicht biedt bij het aanpakken van verzuim. 8% van de scholen is hier ontevreden over en 36% staat hier neutraal in.

# Samenwerking leerplicht

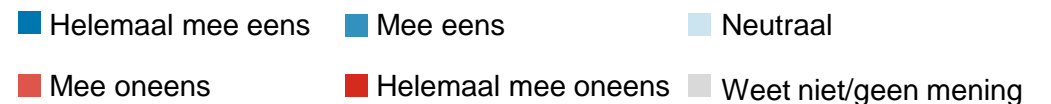
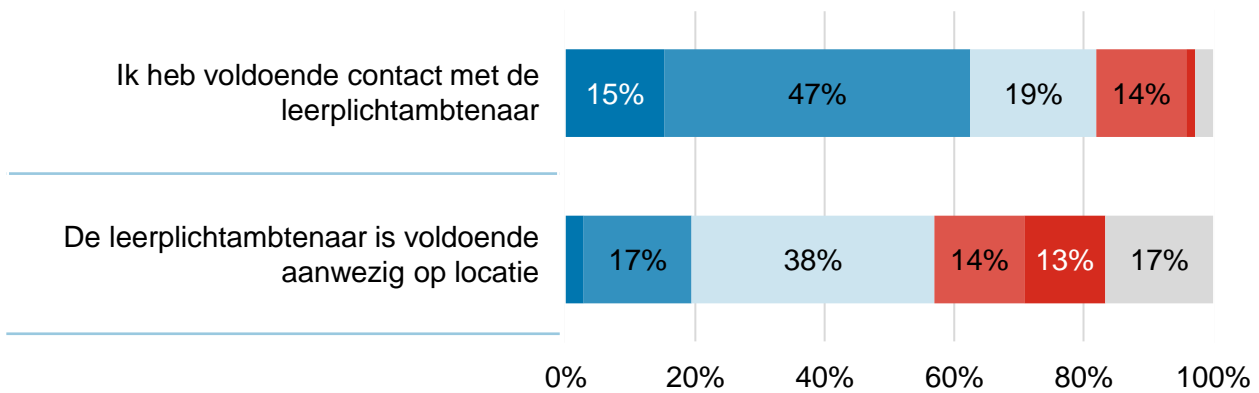
Meer dan de helft van de scholen geeft aan voldoende contact te hebben met de leerplichtambtenaar.

Scholen zijn daarentegen over het algemeen minder tevreden over de aanwezigheid van de leerplichtambtenaar op locatie. 'Slechts' 20% van de scholen is van mening dat de leerplichtambtenaar voldoende aanwezig is op locatie.

Wat betreft deze twee stellingen zijn er geen significante verschillen tussen de typen scholen.

n=72

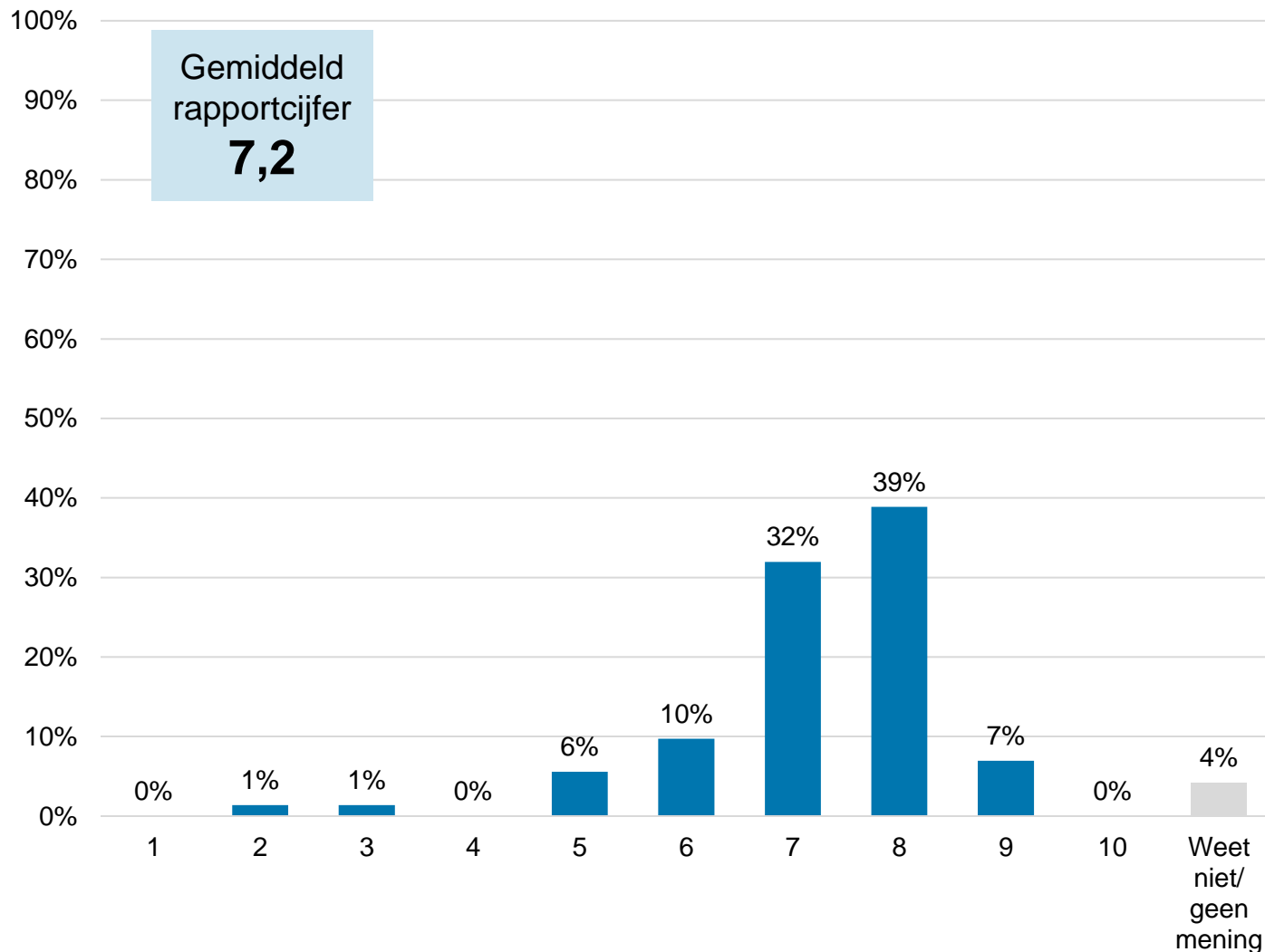
## Kun je antwoord geven op de volgende stellingen?





n=72

Alles bij elkaar genomen, welk rapportcijfer geef je de samenwerking met leerplicht?



## Samenwerking leerplicht

Bijna de helft van de scholen beoordeelt de samenwerking met leerplicht met een 8 of hoger.

Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,2 zijn scholen over het algemeen tevreden over de samenwerking met leerplicht. 8% van de scholen beoordeelt leerplicht met een onvoldoende.

Gekeken naar de gemiddelde rapportcijfers voor de verschillende typen scholen, zijn scholen in het voortgezet onderwijs met een 6,6 iets minder tevreden met de samenwerking dan de andere typen scholen.

Gemiddeld rapportcijfer			
basis-onderwijs (n=39)	speciaal onderwijs (n=9)	voortgezet onderwijs (n=16)	mbo (n=8)
7,4	7,4	6,6	7,4



# Achtergrondkenmerken

# Achtergrondkenmerken

Wat is je functie?		
functie	n	%
Directeur / (con)rector / schoolleider	21	29%
Teamleider	3	4%
IB'er / zorgcoördinator / begeleidingsdeskundige	37	51%
Studieloopbaanbegeleider / mentor	1	1%
Verzuimcoördinator	2	3%
Anders	8	11%
<b>Totaal</b>	<b>72</b>	<b>100%</b>

Op welk type school werk je?		
type school	n	%
Basisonderwijs	39	54%
Speciaal basisonderwijs	2	3%
Speciaal onderwijs	1	1%
Voortgezet onderwijs	16	22%
Voortgezet speciaal onderwijs	6	8%
Praktijkonderwijs	0	0%
Middelbaar beroepsonderwijs	8	11%
<b>Totaal</b>	<b>72</b>	<b>100%</b>

Waar staat de school?		
locatie school	n	%
In de stadswijken van gemeente Deventer	55	76%
Dorpen en buitengebied van gemeente Deventer	6	8%
Niet in de gemeente Deventer	11	15%
<b>Totaal</b>	<b>72</b>	<b>100%</b>

Heb je vanuit jouw functie zicht op het aantal verzuimgevallen op jouw school?		
zicht op verzuim	n	%
Ja, goed	39	54%
Ja, redelijk	32	44%
Nee, dat is geen onderdeel van mijn functie	1	1%
<b>Totaal</b>	<b>72</b>	<b>100%</b>

# Colofon

## **Gemeente Deventer**

Vakgroep Kennis en Verkenning  
Team Advies, Support en Kennis

Jenny Dimmendaal  
Shanon Klein Goldewijk

Juni 2024